

Visie en Missie van de Raad van Kerken in Nederland

Wat verbindt ons?

‘Er is meer dat ons verbindt dan dat ons scheidt’, is een veel gebruikte uitdrukking om aan te geven dat christenen uit verschillende kerken en stromingen, ondanks verschillen wezenlijk bij elkaar horen.

Fundamenteel is onze eenheid in Christus die ons ook vandaag maakt tot zusters en broeders. Doop en geloof in Christus vormen het uitgangspunt van het leven als christen dat in en door de kerkgemeenschap gevormd wordt.

Er zijn veel zaken die ons verbinden: de Bijbel, het geloof in de Drie-ene God, het christelijk ethos, de overtuiging dat mensen als schepsel en beeldrager Gods (imago Dei) gelijkwaardig zijn en dat de schepping ons gegeven is als gemeenschappelijk huis.

Ons verbinden ook de cultuur en de samenleving waarvan wij deel uitmaken. Het democratisch bestel en de vrijheidszin van de burger kenmerken onze samenleving.

De Raad van Kerken in Nederland is een unieke organisatie in ons land. De Raad is erop gericht de gemeenschap van kerken te versterken en dient als platform waar kerken zich samen beraden op de uitdagingen die de samenleving stelt zowel ten aanzien van een aansprekende verkondiging van het Evangelie als ten aanzien van de maatschappelijke vragen en noden in de samenleving. De Raad is een aanspreekpunt voor de maatschappelijke organisaties, de media en de politiek.

Voor welke uitdagingen staan we?

De kerken in ons land kampen bijna allemaal met problemen van krimp en reorganisatie. Onze cultuur is in de afgelopen decennia in hoog tempo geseculariseerd. Daarmee is een door velen ervaren zingevingsslechte ontstaan. Samen met de huidige verscherping van tegenstellingen en verbodskeling zet dat de Raad in zijn dienst aan de zending van de kerken voor een nog grotere uitdaging dan voorheen: Hoe kunnen wij als kerken het Evangelie op een aansprekende en eigentijdse manier uitdragen, die recht doet aan traditie en durft in te gaan op het overal opduikende verlangen naar spiritualiteit, verlossing en een nieuwe manier van ‘ontvankelijk leven’ dat ook in en door de corona-pandemie urgentie heeft gekregen. In het bijzonder dient er hierbij gekeken te worden naar nieuwe generaties, die eigen vragen en behoeften hebben en hier uitdrukking en invulling aan willen geven.

Het is voor alle kerken van belang om het gesprek over traditie en vernieuwing goed te blijven voeren. Er zijn immers verschillende reacties op de krimp, ook binnen en tussen de lidkerken. Het is zaak hierbij de vinger aan de pols van de tijd te houden. Het is zaak daarbij ook de kansen te benutten die zich voordoen in het maatschappelijk debat. Kerken kunnen actiever de religieus-ethische dimensie belichten rond tal van actuele en prangende

maatschappelijke vragen, die zich, ook naar aanleiding van de coronapandemie aandienen, zoals die rond arbeid, klimaat, economie en de zorg.

Daarbij zijn we als kerken eensgezind in de overtuiging dat het tot de primaire taken van de Kerk behoort om stem te geven aan degenen die lijden en uitgesloten worden. Deze diaconale taak ligt in het verlengde van ons werk voor de eenheid van de kerken; die eenheid van kerken hoort er immers niet alleen omwille van zichzelf te zijn, maar ook ter wille van de geloofwaardigheid van de verkondiging van het Evangelie, alsook ter wille van de eenwording van de wereld op basis van gerechtigheid, vrede, en heelheid van de schepping. Veel van de huidige problemen overstijgen bovendien het nationale kader: de klimaatcrisis, vluchtelingen, armoede en de toenemende kloof tussen arm en rijk, discriminatie en andere vormen van uitsluiting.

De Raad van Kerken heeft zich in het verleden veelvuldig uitgesproken en zal zich vanuit het perspectief van hen die lijden blijven uitspreken over actuele maatschappelijke kwesties en daarbij bondgenootschappen aangaan met andere groepen en organisaties in de samenleving die door hetzelfde pathos bewogen worden.

Wat geloven we?

Wij geloven dat Gods Geest werkzaam is in onze tijd en dat God ook vandaag alle mensen roept tot de verkondiging van de komst van Zijn Koninkrijk. Dat geloof vieren we in onze kerken in Woord en Sacrament, door lofzang en gebed, en daarvan getuigen we in de samenleving in woord en daad.

Wij geloven dat kerkgemeenschappen pleisterplaatsen zijn waar mensen in geloof, hoop en liefde gesterkt worden.

Wij geloven dat christenen en andersgelovigen een belangrijke rol te vervullen hebben in de verdere ontwikkeling van een humane, rechtvaardige en barmhartige samenleving.

Waar willen we aan werken?

Drie grote, met elkaar samenhangende, aandachtsvelden bepalen de agenda van de Raad van Kerken

A Het gesprek over geloof en kerkelijke gemeenschap

Het herstel van kerkelijke gemeenschap is vanaf het begin van de oecumenische beweging één van de centrale doelstellingen. Er zijn belangrijke stappen op die weg gezet. In de interkerkelijke verhoudingen is veel ten goede veranderd. We willen blijven groeien in onderling vertrouwen en het leren van elkaar.

De Raad van Kerken volgt ook de voortgang van de internationale oecumenische dialogen en maakt de resultaten daarvan in de Nederlandse context bespreekbaar. Daarbij hoort nadrukkelijk ook het programma van de Wereldraad.

Niet in de laatste plaats wil de Raad een meer nadrukkelijke rol op zich nemen als het gaat om het doorgeven van geloofsverhalen ter bemoediging en inspiratie.

B Maatschappelijke vragen

De Raad van Kerken zal zich in de richting van de politiek blijven inzetten voor en uitspreken over een transitie naar een duurzame, rechtvaardige en vreedzame samenleving. Het zal daarbij niet alleen om technische vragen moeten gaan, maar om een bredere reflectie op gerechtigheid, vrede en duurzaamheid, die gericht is op een nieuwe levensstijl en een economie die daaraan dienstbaar is. Samen met de lidkerken zal de Raad van Kerken ook lokale kerkelijke gemeenschappen stimuleren om het gesprek hierover te voeren. Dit thema is des te meer urgent wegens de belangen van nieuwe generaties, die in de toekomst ook van een leefbare aarde willen genieten en hiervoor zorg willen dragen. Hierbij kan zowel gedacht worden aan de huidige kinderen, tieners en twintigers als aan nog ongebooren mensen.

De Raad van Kerken heeft zich in het verleden met regelmaat uitgesproken voor een humaan en rechtvaardig vluchtelingenbeleid en zal dat ook in de komende jaren blijven doen. Recent onderzoek laat zien hoe groot het wantrouwen is waarmee vluchtelingen die in ons land om asiel vragen, bejegend worden.

De effecten van de corona-pandemie op de samenleving zijn nog lang niet in kaart gebracht. De verwachting is dat de armoedeproblematiek en de tweedeling tussen rijk en arm in de toekomst zal toenemen. In samenwerking met andere organisaties zal de Raad van het Kerken het armoedevraagstuk volgen en zich inzetten voor de bestrijding van armoede en ongelijkheid.

Andere onderwerpen waar de Raad van Kerken aandacht aan wil (blijven) besteden zijn de vredesopdracht van de kerken, onder andere in het kader van de nieuwe bewapeningswedloop; thema's die betrekking hebben op inclusiviteit, zoals de bestrijding van (institutioneel) racisme, seksisme en homofobie; vrijheid van godsdienst en levensovertuiging; mensenrechten en technologiebeleid.

C Interreligieuze samenwerking

De Raad van Kerken neemt deel aan verschillende gremia voor interreligieuze samenwerking, zoals het forum In Vrijheid Verbonden en het Overleg tussen Joden, Christenen en Moslims (OJCM).

Deze gremia bieden de mogelijkheid, waar mogelijk, gezamenlijk op te trekken en in de publieke ruimte het gesprek te voeren over de religieuze en levensbeschouwelijke dimensies van vragen die de samenleving als geheel betreffen.

Tot slot: In en door deze taken en ambities hoopt de Raad uiteindelijk de grootste oecumenische opdracht vorm te geven die er is: te blijven getuigen van Gods onvoorwaardelijke trouw en liefde.

Beleidsplan 2021 - 2025

*Ja, mach nur einen Plan,
sei nur ein großes Licht!
Und mach dann noch'n zweiten Plan,
geh'n tun sie beide nicht.
Denn für dieses Leben
ist der Mensch nicht schlecht genug,
doch sein höh'eres Streben
ist ein schöner Zug.*

Bertolt Brecht

Uit: Das Lied von der Unzulänglichkeit menschlichen Strebens

Na een algemene inleiding (1.1) worden in deze notitie de beleidsuitgangspunten (1.2) geformuleerd. Te midden van een roerige wereld kunnen die niet anders dan beknopt zijn. Daarna volgen de organisatorische uitgangspunten (1.3).

Omdat de organisatie het knellende element vormt in veel van de activiteiten van de Raad als geheel, presenteert de notitie vervolgens, na een korte beschrijving van het kader (2), de inhoudelijke punten aan de hand van de organisatorische eenheden (3 en 4), en niet andersom. Zoals in een goed georganiseerde keuken in principe elk gerecht gemaakt kan worden, zal ook in een goed georganiseerde Raad van Kerken in principe elk thema tot zijn recht kunnen komen. Bij (5) volgen tenslotte de financiën.

De structuur van de notitie volgt de lijn 'van binnen naar buiten': wijzelf, onze context en de buitenwereld waarmee we zijn verbonden.

Tenslotte: Al loopt het huidige beleidsplan pas in 2022 af, het verdient aanbeveling dit plan al vanaf 2021 te implementeren. De aanpassingen die nodig zijn op het gebied van organisatie en financiën vragen daarom.

1. Inleiding: oude en nieuwe uitgangspunten

1.1 De preambule

De preambule van de Statuten geeft de volgende karakterisering van de Raad:

De Raad van Kerken in Nederland is een verbond (fellowship) van kerken, die de Heer Jezus Christus als God en Heiland belijden overeenkomstig de Schriften en die er daarom naar streven samen hun gemeenschappelijke roeping te vervullen tot eer van de ene God, Vader, Zoon en Heilige Geest.

In artikel 1 worden vervolgens de daaraan verbonden taken van de Raad geformuleerd:

- a. *zich te beraden over de eenheid van de kerken in vieren, getuigen en dienen en aan deze eenheid vorm te geven door het initiëren en bevorderen van al datgene wat alle of sommige kerken die aan de Raad deelnemen, gezamenlijk kunnen doen;*
- b. *zich te bezinnen op vragen aangaande christelijk geloof, kerk en samenleving, en het bevorderen van de bezinning dienaangaande in de kerken;*

- c. *tenminste eenmaal per jaar een breed oecumenisch beraad te beleggen in samenwerking met andere¹ kerken en gemeenschappen van kerken, oecumenische organisaties en vertegenwoordigingen van lokale en provinciale oecumene. De uitkomsten van dit beraad zijn mede bepalend voor de uitvoering van de taken, genoemd onder a. en b.*

Als Raad van Kerken in Nederland trachten we deze doelstellingen te realiseren vanuit drie basale, christelijke houdingen: met het geloof dat bergen verzet, met de hoop die niet wijkt voor wanhoop en met de liefde als grondtoon in de verhouding tot alle betrokkenen. Daarbij realiseren we ons dat oecumene, verstaan als het proces van gezamenlijke optrekken met het oog op bovengenoemde taken, niet anders dan hand in hand kan gaan met het streven naar spirituele verbondenheid. Deze verbondenheid ontstaat in en vanuit de geleefde en ervaren gemeenschap, die leeft vanuit het geheimenis van de drievuldige God. Daarom zou aan bovenstaande toegevoegd kunnen worden:

- d. *te streven naar de bevordering van spirituele oecumene en missionaire presentie.*

Bij het realiseren van onze doelstellingen laten we ons leiden door enkele richtingwijzende teksten uit de oecumenische beweging, waarvan de *Charta Oecumenica* (2001) een van de centrale teksten is, die door alle lidkerken van de Raad onderschreven wordt en ondertekend is. Ook van nieuwe leden wordt gevraagd medewerking te verlenen aan de uitvoering van de daarin genoemde verplichtingen binnen de Nederlandse context.

Dit beleidsplan wordt gepresenteerd en vastgesteld in een moeilijke tijd, zowel maatschappelijk alsook religieus en kerkelijk. Een alomvattende analyse van de context is bijna niet te schrijven en blijft subjectief. In maatschappelijke zin spelen de coronacrisis, de migratievraagstukken, politieke polarisatie, de klimaatcrisis en veel andere grote thema's een prominente rol. In religieuze en kerkelijke zin vormen voortgaande secularisatie en terugloop van aantallen kerkleden grote uitdagingen, terwijl de behoefte aan geloof en zingeving eerder toe- dan afneemt, getuige allerlei nieuwe initiatieven in dat opzicht. Nóg minder dan in voorgaande jaren is er dus een objectieve prognose te maken van hoe deze context zich in de komende jaren zal ontwikkelen.

1.2 Uitgangspunten van beleid 2021-2025

In eerdere beleidsplannen van de Raad is uitgebreider stilgestaan bij de grondvesten van de Raad en de doorvertaling van de *Charta Oecumenica* daarin. Korthedshalve zij hiervoor verwezen naar de website.

De Raad van Kerken is hét platform voor de theologische dialoog tussen de lidkerken, met inbegrip van de ethische kwesties en geloofsvragen. Het zichtbaar maken en viëren van de eenheid van de kerken behoort daar expliciet bij. In het verlengde hiervan is ook de deelname van de Raad aan de interreligieuze dialoog van belang.

De Raad zet zich in voor een inclusieve en rechtvaardige samenleving: waar nodig zal de Raad standpunten bespreken, innemen en naar buiten toe uitdragen. De komende jaren is daarbij – ten opzichte van de afgelopen jaren – een sterkere nadruk op de zorg voor de schepping en een duurzame, rechtvaardige economie te verwachten, met name ook in hun onderlinge samenhang. De Raad participeert uit volle overtuiging in netwerken waar de belangen van vluchtelingen en migranten aan de orde zijn. Ook armoede – in al haar verschijningsvormen – is een onderwerp dat ons raakt. De bestrijding daarvan zien wij als onze pastorale, diaconale en politieke taak. Met de inzet

¹ Met 'andere' is bedoeld: 'andere kerken en gemeenschappen van kerken dan die al deel uitmaken van de Raad van Kerken.'

voor gerechtigheid en vrede blijft de Raad de lijn volgen die in 2013 door de Wereldraad tijdens de 10^e Assemblee in Busan is uitgezet.

Waar enerzijds in Nederland de secularisatie toeneemt, neemt anderzijds de belangstelling, ook vanuit de overheid, voor vormen van interreligieuze samenwerking toe. De Raad zal in de komende beleidsperiode hierin extra investeren en de eigen werkwijze hierop aanpassen.

De Raad ondersteunt en faciliteert waar hij kan de bredere oecumene op verschillende niveaus en manieren. Zo zal hij ondersteuning kunnen bieden aan lokale en regionale raden van kerken, zal hij daarbij het geloofsgesprek stimuleren en nieuwe vormen van oecumene steunen.

1.3 Uitgangspunten van de organisatie 2021 - 2025

Het leeuwendeel van het werk van de Raad wordt verricht door hen die zich vanuit de eigen (kerkelijke) functie of positie verantwoordelijk weten. Slechts een klein deel is hiervoor daadwerkelijk vanuit de eigen kerk of het eigen kerkgenootschap vrijgesteld. Veel gebeurt dus op vrijwillige basis. Al is de inzet hoog, de huidige organisatie van de Raad van Kerken met zijn talrijke beraadgroepen, projectgroepen, werkgroepen, taakgroepen, commissies en participaties in allerlei overleggen is niet bepaald effectief. Beperkte aansturingskracht, te kleine personele bezetting van de groepen en gebrek aan middelen en capaciteit maken het moeilijk om daadwerkelijk invulling te geven aan de doelstellingen. Daarom geldt als basisafpraak dat de structuur vereenvoudigd wordt langs de volgende lijnen:

- a. De plenaire Raad is het platform waar vertegenwoordigers van de lidkerken en associés elkaar ontmoeten, samen vieren en delen in elkaars spiritualiteit, zich gezamenlijk bezinnen op onderwerpen uit kerk, theologie en samenleving, en het beleid en werk van de Raad op hoofdlijnen bepalen.
- b. Het moderamen is het dagelijks bestuur van de Raad. Het bereidt de plenaire vergaderingen voor, geeft uitvoering aan de besluiten van de Raad en leiding aan het werk van de door de Raad ingestelde beraad- en werkgroepen en het legt verantwoording af aan de plenaire Raad. Het bepaalt wie praktisch uitvoering geeft aan de besluiten. Het ziet erop toe, dat het werk volgens het beleidsplan en het jaarprogramma wordt uitgevoerd, werkt in dit laatste uit in welke verhouding aandacht (tijd en geld) wordt besteed aan de beleidsterreinen en het beziet welke incidenteel langskomende activiteiten belangrijk genoeg zijn om te agenderen of uit te voeren.
- c. Daar waar de Raad zijn positie inhoudelijk inneemt als voortrekker en organisator (of: leidend is), zijn - naast de plenaire Raad - de beraadgroepen aan zet. Beraad, bezinning, studie en de ontwikkeling van visies zijn hun kernactiviteit. Deskundigen ontmoeten elkaar hier en delen hun plannen, kennis en ervaringen. *Zij worden aangesteld op basis van voordrachten door de verschillende kerken en kerkgenootschappen.* In de regel nemen de twee grootste leden van de Raad, RKK en PKN, het voorzitterschap en secretariaat van de beraadgroepen op zich.
- d. Daar waar de Raad actief deelneemt aan overleg met anderen en in netwerken meewerkt of participeert, zijn hiervoor werkgroepen ingesteld. Deze werkgroepen zijn vooral *functioneel samengesteld* uit deelnemers uit het (maatschappelijke en kerkelijke) netwerk. Deze werkgroepen vallen niet zozeer hiërarchisch, als wel organisatorisch onder de beraadgroepen. Het voorzitterschap en secretariaat worden bij voorkeur verzorgd door afgevaardigden van twee van de lidkerken van de Raad.
- e. Daar waar de Raad diensten voor leden of andere oecumenische organen ondersteunt of faciliteert ligt een coördinerende rol voor het secretariaat van de Raad voor de hand. Het secretariaat kan daarin worden bijgestaan door (ad hoc) commissies, *gericht op een specifieke, in tijd en omvang afgebakende taak of opdracht.*

- f. Daar waar dit wenselijk is, kan een onderwerp worden geborgd doordat de plenaire Raad een of meerdere referenten (specialisten) aanstelt die voor een specifiek thema het moderamen/de Raad ter zake adviseert. Dit beperkt dan uiteraard de activiteiten.

2. De Raad aan het werk ...

2.1 Plenaire Raad: ontmoeting, reflectie, bepaling van beleid op hoofdlijnen

Zichtbare eenheid is niet alleen het doel dat we als Raad voor ogen hebben en een taak waaraan we werken; we proberen ook vorm te geven aan die eenheid, zowel naar binnen als naar buiten. We streven naar een zo groot mogelijke mate van verbindend geloof en van gemeenschappelijk handelen op grond daarvan. De eenheid of gemeenschap is echter nog niet volkomen. Daarom bevordert of faciliteert de Raad niet alleen alles wat *alle*, maar ook wat slechts *sommige* kerken gezamenlijk kunnen doen (vgl. Statuten, art.1a). Er is de mogelijkheid tot het aangaan van 'dynamische coalities' met gelijkgezinden binnen de Raad alsook met derden buiten de Raad. Zo kan de Raad functioneren als een forum, waarin de deelnemende kerken bijeen zijn om naar elkaar te luisteren, van elkaar te leren en over en weer verantwoording aan elkaar af te leggen (in de terminologie van de Wereldraad van Kerken: 'mutual accountability').

Met het oog op de samenhang van het werk van de Raad wonen de voorzitters van de beraadgroepen als vaste adviseurs de plenaire vergaderingen bij. Andere leden van beraadgroepen, vertegenwoordigers van werkgroepen, referenten, provinciale of stedelijke raden van kerken, of (oecumenische) organisaties zijn op uitnodiging welkom, wanneer zij een inhoudelijke bijdrage kunnen leveren.

Voornemens

- De plenaire Raad komt vanaf januari 2021 rond twee agenda's samen: Vijf keer per jaar in een (zo mogelijk) fysieke bijeenkomst rond een of twee inhoudelijke onderwerpen (theologisch, maatschappelijk, ethisch, spiritueel), voorafgegaan door een gezamenlijke viering. Deze bijeenkomsten vinden bij voorkeur bij toerbeurt plaats ten huize van een van de lidkerken en worden zo mogelijk voorbereid in samenwerking met vertegenwoordigers uit de lidkerken. Een gezamenlijke lunch biedt gelegenheid voor verdere ontmoeting. Alternierend vergadert de Raad, zo vaak als nodig is, in korte online-bijeenkomsten. Daarbij staan huishoudelijke zaken, mededelingen en uitwisseling van informatie uit de lidkerken en algemeen beleid centraal.
- Eens in de twee jaar vindt een heidag plaats, samen met leden van de diverse beraad- en werkgroepen, commissies en referenten. Daarbij wordt het lopende beleid geëvalueerd en zonodig bijgesteld. Het streven is om een en ander door een externe deskundige te laten voorzitten en begeleiden.
- Om de betrokkenheid van de Raad op de theologische, spirituele en maatschappelijke onderwerpen op de agenda te vergroten, zal het moderamen per onderwerp twee tot drie lidkerken of associés verzoeken een onderwerp te 'adopter'. Dat betekent dat zij, nauwer dan voorheen, betrokken zullen worden bij de voorbereiding en/of uitwerking hiervan ten behoeve van bespreking in het plenum. Indien voor een onderwerp geen van de lidkerken hiertoe bereid gevonden worden, kan dat onderwerp dus ook niet verder geagendeerd worden.
- Om een bredere oecumenische dialoog te bevorderen wordt (verder) gewerkt aan vormen van contact met andere kerkelijke verbanden, zoals:

- migrantenkerken, verenigd in Samen Kerk in Nederland (SKIN),
- Cura Migratorium
- evangelische kerken en organisaties, verenigd in MissieNederland
- kerken en kerkelijke organisaties die deel uitmaken van het Nederlands Christelijk Forum (NCF)
- kerken en kerkelijke organisaties die deel uitmaken van de Nationale Synode
- het Interkerkelijk Contact in Overheidszaken (CIO)
- het Christelijk Sociaal Congres (CSC)

2.2 Het moderamen van de Raad: voorbereiden, (doen) uitvoeren en leidinggeven

Het moderamen vormt het dagelijks bestuur van de Raad en komt tienmaal per jaar – of zoveel minder als mogelijk blijkt – bijeen. Dit overleg kan, naar bevalt van zaken, zowel fysiek als online plaatsvinden. In spoedgevallen kan een zaak via een e-mail ronde langs de moderamenleden worden afgehandeld.

Voornemen

- Om de Raad te informeren over datgene wat het moderamen bespreekt, zal de agenda van het moderamen in te zien zijn voor de leden van de plenaire Raad. Eventuele besluiten die het moderamen neemt, worden schriftelijk meegedeeld aan de Raad.

2.3 De algemeen secretaris: beleidsvoorbereiding, representatie en leiding secretariaat

De algemeen secretaris geeft leiding aan het secretariaat en heeft beleidsvoorbereidende, representatieve en uitvoerende taken. In samenspraak met de voorzitter - en waar nodig de vicevoorzitter - stelt de secretaris de agenda op voor het moderamen. Daarnaast onderhoudt de secretaris relaties met de lidkerken en associés, met oecumenische, maatschappelijke en religieuze organisaties, als, in beperkte mate, ook met lokale en regionale raden van kerken. In voorkomende gevallen fungeert de algemeen secretaris ook als persvoorlichter.

2.4 Het secretariaat: coördineren en faciliteren

Het secretariaat ondersteunt administratief en logistiek het werk van de plenaire Raad, het moderamen en de beraad- en werkgroepen. Het heeft tevens een coördinerende rol in campagnes van de Raad. Het secretariaat verzorgt de publicaties van de Raad, houdt de website actueel en beheert de webshop. Daarnaast fungeert het secretariaat als vraagbaak voor eenieder die op oecumenisch terrein informatie zoekt. Daarbij is het archief een belangrijke bron.

Voornemen

- Het secretariaat streeft ernaar in de loop van 2021 een nieuwe vergaderapplicatie in te voeren om vergaderstukken beter te bundelen en eenvoudiger toegankelijk te maken. Dit ook in verband met het voornemen leden van de plenaire Raad inzage te geven in de agenda van het moderamen. Indien technisch en financieel haalbaar wordt deze applicatie ook beschikbaar gesteld aan de beraad- en werkgroepen.

3. ... de groepen en initiatieven erom heen ...

De indeling van de hieronder opgesomde groepen is op basis van de drie globale *werkvelden* waarop zij betrekking, namelijk kerk (3.1), samenleving (3.2) en interreligie (3.3). De (vetgedrukte) benamingen grijpen, waar zij afwijken van de huidige benamingen, vooruit op de voornemens.

3.1 Beraadgroep Geloof en kerkelijke gemeenschap

Het voeren van het theologisch gesprek, met inbegrip van ethische kwesties, is taak en doelstelling van de huidige beraadgroep Geloven en kerkelijke gemeenschap. De beraadgroep adviseert - gevraagd en ongevraagd - de plenaire Raad over thema's op deze gebieden en bevordert daarmee het oecumenische gesprek.

Voornemen

- Omdat het *geloof* (en belijdenis) in relatie tot de kerkelijke gemeenschap centraal staat in deze beraadgroep en het onderwerp is van theologische en ethische reflectie, is het voornemen om de naam van de beraadgroep te wijzigen in *beraadgroep Geloof en kerkelijke gemeenschap*, conform de benaming *Faith and Order* die de Wereldraad hanteert.

3.1.1 Referentschap Vieren

Na gedurende meerdere jaren herhaalde pogingen te hebben gedaan leden te werven vanuit de breedte van de Raad hebben de overgebleven vier leden van de werkgroep Vieren, in samenspraak met de algemeen secretaris, in november 2020 besloten de groep op te heffen. Twee leden van de voormalige werkgroep Vieren hebben zich bereid verklaard te fungeren als referenten (conform 1.3, sub e).

Voornemen

- De Raad benoemt de beoogde referenten. Zij adviseren de Raad op het gebied van kerkmuziek en liturgie en ondersteunen desgevraagd met raad en daad bij vieringen en andere gelegenheden.
- De lidkerken worden uitgenodigd om, naast de beoogde referenten, eigen deskundigen aan te dragen ter benoeming als referent. Zo kan een pool gevormd worden ten behoeve van de Raad.

3.1.2 Commissie Oecumenisch Leesrooster

De commissie heeft als taak om voor de periode vanaf advent 2022 een nieuw leesrooster op te stellen ten behoeve van een veelzijdige omgang met de bijbel in kerk en eredienst en daarin de verschillende kerkelijke tradities samen te brengen.

Voornemen

- De commissie streeft ernaar haar taak uiterlijk juni 2022 afgerond te hebben.

3.1.3 Werkgroep Gebed voor eenheid

Deze werkgroep is een samenwerkingsverband tussen de Raad van Kerken en Missie Nederland.. De groep stelt elk jaar een liturgie, gebedsboekje en ander liturgisch materiaal samen ten behoeve van de Week van gebed voor de eenheid van christenen, die ieder jaar plaatsvindt vanaf de derde zondag

van januari. Dit gebeurt aan de hand van het materiaal dat een jaarlijks wisselende internationale voorbereidingsgroep aanlevert. In het afgelopen jaar is hard gewerkt aan een heldere, herkenbare gemeenschappelijke presentatie van de twee partners, door middel van een zelfstandige website (weekvangebened.nl) en een gemeenschappelijk logo enzovoorts.

Voornemen

- Aan de hand van uitkomsten van de in 2020 uitgezette enquête zal in de toekomst nog meer maatwerk worden verricht met het oog op promotionele activiteiten

3.2 Beraadgroep Samenleving, duurzaamheid en vrede

De reflectie op de uitgangspunten voor een inclusieve, rechtvaardige en vreedzame samenleving - nationaal en internationaal - behoort tot het domein van de huidige beraadgroep Samenlevingsvragen. De beraadgroep adviseert - gevraagd en ongevraagd - de plenaire Raad over thema's op deze gebieden en bevordert daarmee de dienst aan de samenleving.

Voornemens

- De wens om als Raad inhoudelijk en programmatisch een sterkere nadruk te leggen op het onderlinge verband tussen zorg voor de schepping en een duurzame, rechtvaardige economie is een van de uitkomsten van de heidagen 2020. Op basis daarvan is het (al breed voorbereide) voorstel om de huidige projectgroep Theologie, kerk en duurzaamheid op te splitsen en, wat de inhoudelijke reflectie betreft, onder te brengen bij de huidige beraadgroep Samenlevingsvragen. Het meer praktisch georiënteerde, andere deel van de projectgroep zal omgevormd worden tot een nieuwe werkgroep volgens het hierboven (1.3 sub e) beschreven netwerkmodel.
- Om een en ander ook in de naamgeving van de beraadgroep tot uitdrukking te laten komen, is het voornemen om de benaming te wijzigen in beraadgroep Samenleving, duurzaamheid en vrede.

3.2.1 Werkgroep Vluchtelingen

Het thema 'vluchtelingen' wordt behartigd door de gelijknamige werkgroep, die (conform hetgeen beschreven is bij 1.3 sub c) functioneert als onderdeel van een groter netwerk. De werkgroep signaleert en analyseert ontwikkelingen op het terrein van het asielbeleid, in gezamenlijkheid met relevante contacten in het netwerk. Zij organiseert activiteiten en publieksacties ter ondersteuning en informatie van de kerkelijke achterban en onderhoudt contacten met de politiek en de CCME.

Voornemen

- Om wederzijdse betrokkenheid te vergroten en lijnen kort te houden vergadert de werkgroep minimaal één keer per jaar met de (nieuwe) beraadgroep Samenlevingsvragen, duurzaamheid en vrede.

3.2.2 Werkgroep Duurzaamheid

Schepping, ecologie en een duurzame economie zijn de thema's van de huidige projectgroep Theologie, kerk en duurzaamheid die in 2018 integraal toetrad vanuit de opgeheven stichting Oikos. Deze groep functioneerde en opereerde tot op heden grotendeels binnen het raamwerk van de Raad

en minder als onderdeel van een breder netwerk. Op basis van de uitkomsten van de heidagen en diverse oriënterende gesprekken zijn de volgende voornemens geformuleerd:

Voornemens

- De studie en theologische reflectie op genoemde thema's wordt vanaf 2021 ondergebracht bij de huidige beraadgroep Samenlevingsvragen, die vanaf dat moment beraadgroep Samenleving, duurzaamheid en vrede zal heten.
- Het onderhouden en uitbreiden van relevante contacten in het netwerk, het organiseren van activiteiten en publieksacties ter ondersteuning en informatie van de kerkelijke achterban als ook het onderhouden van contacten met de politiek zal de taak zijn van de nieuw te vormen werkgroep Duurzaamheid. Daarbij horen ook het signaleren en analyseren van nieuwe ontwikkelingen.
- Om wederzijdse betrokkenheid te vergroten en lijnen kort te houden vergadert de werkgroep minimaal één keer per jaar met de (nieuwe) beraadgroep Samenleving, duurzaamheid en vrede.

3.2.3 Werkgroep Groene Websites

De werkgroep Groene Websites besteedt op maar liefst zes zelfstandige websites aandacht aan deelthema's op het gebied van duurzaamheid, ecologie en de zorg voor een rechtvaardige economie. Elke site biedt inspiratie, ideeën, praktische tips en liturgisch materiaal voor een duurzame en zorgzame omgang met de schepping. Om de vindbaarheid van deze sites en het bezoek eraan te vergroten, is in het najaar van 2020 aandacht besteed aan de positionering ervan op de website van de Raad.

Voornemen

- In de nieuwe beleidsperiode zal er gewerkt worden aan een technische infrastructuur waarbij berichten op één van de zes sites eenvoudiger overgenomen kunnen worden op de site van de Raad.

3.2.4 Werkgroep Biotechnologie

De huidige taakgroep Biotechnologie wil vanuit de kerken op nationaal niveau meedoen in de maatschappelijke dialoog over biotechnologische toepassingen die door het Kabinet Rutte III is geëntameerd. Vooral het ethische perspectief is daarbij belangrijk. Aandachtspunten daarbij zijn de waardigheid van mens en dier bij medisch ingrijpen in het DNA en de omgang met de schepping. Daarnaast richt de groep zich ook op het bespreekbaar maken van de toepassing van biotechnologie in de lidkerken.

Voornemen

- De huidige taakgroep formeert zich als werkgroep, conform 1.3 sub c, en valt organisatorisch onder de nieuwe beraadgroep Samenleving, duurzaamheid en vrede.
- De benaming van de huidige taakgroep zal gewijzigd worden in werkgroep Biotechnologie.

3.2.5 Werkgroep Armoede

Het thema armoedebestrijding kreeg tot op heden zijn uitwerking door de deelname van de Raad aan het Knooppunt Kerken en Armoede. Door gebrek aan menskracht en middelen werd in 2020 besloten de activiteiten van het Knooppunt te beperken tot een driejaarlijks onderzoek naar de inzet

van kerken voor de bestrijding van armoede, uitgevoerd in samenwerking met de PThU. Of er voor de nieuwe beleidsperiode geld en menskracht gevonden wordt dit thema vanuit de Raad gedegen invulling te geven is twijfelachtig.

Voornemen

- In 2021 wordt onderzocht in hoeverre er genoeg menskracht en middelen gevonden kunnen worden om het Knooppunt een doorstart te laten maken als werkgroep van de Raad. De werkgroep zou organisatorisch vallen onder de nieuwe beraadgroep Samenleving, duurzaamheid en vrede.

3.2.6 Werkgroep Pelgrimage van gerechtigheid en vrede

In reactie op de oproep van de Wereldraad van Kerken tijdens de Assemblee van 2013 om als kerken samen op een Pelgrimage van Gerechtigheid en Vrede te gaan, besloot de Raad om hiervoor een taakgroep in het leven te roepen, teneinde de Raad en de lidkerken te stimuleren en helpen inhoud te geven aan die Pelgrimage. Dit laatste heeft - ondanks meerdere initiatieven van de taakgroep - tot nu toe niet voldoende geleid tot het beoogde resultaat. Naast inhoudelijke oorzaken, door de groep herhaaldelijk verwoord in diverse documenten, kan een gebrek aan een heldere organisatorische inbedding in het geheel van de Raad hieraan ook debet zijn. In de huidige structuur is namelijk niet voorzien in georganiseerd overleg met de andere groepen van de Raad, waardoor dwarsverbanden ontbreken, die juist voor deze groep zo essentieel zijn.

Voornemens

- Op basis van de samenstelling zal de benaming van de taakgroep gewijzigd worden in werkgroep (conform 1.3 sub c).
- De werkgroep blijft in ieder geval tot aan de volgende assemblee van de Wereldraad in 2022 in Karlsruhe actief op het genoemde terrein.
- De werkgroep krijgt in het nieuwe organogram organisatorisch vooralsnog een plaats *naast* de twee beraadgroepen (in plaats van onder een van beiden) om zo de relatie tot beide werkvelden (kerk en samenleving) tot uitdrukking te brengen.
- Uit oogpunt van continuïteit en inhoudelijke inbedding in het geheel van de Raad zal de werkgroep in 2021 tenminste één keer deelnemen aan een vergadering van de beraadgroep Geloof en kerkelijke gemeenschap, en een keer aan een vergadering van de beraadgroep Samenleving, duurzaamheid en vrede.
- Daarnaast blijft de werkgroep zich richten op landelijke bijeenkomsten, zoals de jaarlijkse Walk of Peace in de Vredesweek.
- Waar mogelijk zal de werkgroep in de komende jaren een bijdrage leveren aan het inspiratiefestival Terschelling.
- De voorzitter van de werkgroep zal namens de Raad zitting hebben in de programmacommissie van het inspiratiefestival Terschelling.

3.3 Referentschap Interreligieuze Ontmoeting

De huidige beraadgroep Interreligieuze ontmoeting heeft als doelstelling de interreligieuze dialoog te bevorderen en consultaties te beleggen met leden van andere religies, zowel op theologisch als op maatschappelijk terrein. Daarnaast doordenkt zij de consequenties van de interreligieuze dialoog voor de identiteit van christenen. In de afgelopen jaren zijn er twee tendensen waar te nemen die om een andere, meer flexibele, werkwijze vragen. Enerzijds bleek het de afgelopen jaren steeds moeilijker te zijn om voldoende leden voor de beraadgroep te vinden vanuit de breedte van de Raad. Anderzijds werden, en worden, de agenda's van de interreligieuze gremia waarin de Raad

participeert (OJCM en IVV) zwaarder, zowel waar het hun (ceremoniële) representatieve opdracht betreft, als hun onderlinge dialoogfunctie, als hun dialoog met de overheid en met maatschappelijke organisaties. Voorbeelden hiervan zijn de condoleancebezoeken aan buitenlandse ambassades van het OJCM bij religieuze aanslagen, de door het IVV georganiseerde expertmeetings tussen afgevaardigden uit de zes religieuze en levensbeschouwelijke stromingen rond ethische onderwerpen, de deelname vanuit OJCM en IVV aan het Nationaal Actieplan Mensenrechten van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en het, deels door de overheid gefinancierde GIS (Geloven in Samenleven), de nieuwe uitvoeringsorganisatie van het OJCM.

Deze veranderde agenda komt zowel voort uit een toegenomen behoefte en noodzaak de discussie te voeren over de plurale samenleving als uit de, daarmee samenhangende, toenemende vraag vanuit de overheid naar interreligieuze gremia die kunnen dienen als aanspreekpunt. Dit vraagt om een meer flexibele organisatievorm vanuit de Raad dan die van een beraadgroep. Daarom zal aan twee op dit terrein gespecialiseerde en voor het werk van de Raad (deels) vrijgestelde leden van de beraadgroep verzocht worden gezamenlijk het referentschap Interreligieuze Ontmoeting op zich te nemen. De andere leden van de beraadgroep kunnen, desgewenst, deel gaan nemen aan één van de contactgroepen van de Raad of aan een andere beraadgroep.

De referenten zullen in hun werkzaamheden zich zoveel mogelijk rekenschap geven van de vier verschillende fasen en vormen van interreligieuze dialoog; de dialoog van het leven, de sociale actie, de theologische reflectie en de religieuze ervaring.

Voornemens

- De Raad benoemt de referenten. Deze adviseren de Raad op het gebied van interreligieuze dialoog, participeren in de diverse interreligieuze gremia en koppelen terug naar het moderamen.
- In de beleidsperiode die dit plan omvat committeert de Raad zich tot het minimaal tweemaal agenderen van een thema op het gebied van interreligieuze ontmoeting. Dit gebeurt in samenspraak met de referenten en de hieronder genoemde contactgroepen.

3.3.1 Contactgroepen Islam en Hindoes-Christenen

De contactgroepen Islam en Hindoes-Christenen zijn adviesgroepen van de Raad van Kerken en onderhouden interreligieuze betrekkingen met respectievelijk moslims en hindoes en hun organisaties. Daarnaast ondernemen de beide groepen zelf activiteiten of participeren in door de Raad georganiseerde activiteiten. De leden hebben allen een religieuze betrokkenheid; ze zitten echter niet namens een kerkelijke achterban in deze groep.

3.3.2 Participatie in het OJCM (Overleg Joden, Christenen, Moslims)

De Raad is een van de drie partners in het OJCM. Dit interreligieuze platform wil volop instaan voor vrijheid van godsdienst en levensbeschouwing, geeft invulling aan de scheiding van kerk en staat en baseert zich op de verdragen van de universele rechten van de mens. Van daaruit wil het OJCM bijdragen aan een Nederlandse samenleving waarin vrijheid, veiligheid en vertrouwen in elkaar de basis is. Sinds 2019 is de algemeen secretaris van de Raad interim-voorzitter van dit platform. Het secretariaat is in handen van een medewerker van de dienstenorganisatie van de PKN, tevens een van de twee beoogde referenten Interreligieuze ontmoeting. Sinds 2019 is de Stichting GiS (Geloven in Samenleven) actief om diverse doelstellingen van het OJCM actief, lokaal vorm te geven.

3.3.3 In Vrijheid Verbonden

Afgevaardigden van de zes grootste religieuze en levensbeschouwelijke tradities in Nederland komen samen in In Vrijheid Verbonden. Kerntaak is de jaarlijkse viering van de Unie van Utrecht waarbij dialoog tussen religies en levensbeschouwingen centraal staat. Beschermvrouwe is H.K.H. prinses Beatrix. Het organiseren van *expertmeetings* rond specifieke, interreligieuze thema's is een tweede taak. Vanuit de Raad participeren een lid van de huidige beraadgroep Geloven en kerkelijke gemeenschap, een lid van de huidige beraadgroep Interreligieuze ontmoeting en de algemeen secretaris.

Voornemen

- Om haar werkbelasting te beperken, zal de algemeen secretaris haar positie in dit gremium overdragen aan een ander.

4. in het land en daarbuiten.

4.1 Campagnes

De Raad zal in de nieuwe beleidsperiode, in samenwerking met andere (kerkelijke) partners, de drie huidige campagnes continueren, te weten:

- *Week van gebed voor de eenheid*, van de 3^e tot en met de 4^e zondag van januari
- *Walk of Peace*, aan de start van de vredesweek, de derde week van september
- *Kerkproeverij*, in het tweede weekend van oktober

Gecoördineerd vanuit het secretariaat zal de praktische uitvoering van de campagnes in handen zijn van daartoe, ook vanuit andere organisaties, breed samengestelde werkgroepen.

Voornemens

- De campagnes van de Raad en partners kunnen alleen succesvol zijn door het personele en financiële commitment hiertoe van de lidkerken. Daarom zal, ieder jaar opnieuw, bij de start van een campagne de plenaire Raad uitdrukkelijk om dit commitment gevraagd worden.
- Teneinde tegemoet te komen aan de nadrukkelijke vraag van diverse deelnemers aan de heidagen naar een nieuwe editie van de aloude kerkendagen, onderzoekt de Raad de mogelijkheden van een actieve deelname, zowel inhoudelijk als organisatorisch, aan het tweejaarlijks *Inspiratiefestival Terschelling*, in het derde weekend van oktober, in de oneven jaren. Hierdoor zou de Raad kunnen aansluiten bij een reeds bestaand initiatief dat vanuit een soortgelijk idee voortgekomen is als de kerkendagen: Het bijeenbrengen en inspireren van het kerkelijk grondvlak om zo de onderlinge ontmoeting te faciliteren, ideeën uit te wisselen en tevens, direct of indirect 'God ter sprake te brengen' in het publieke domein. Ook aan het meermaals geuite verlangen naar bevordering van de spirituele oecumene zou op deze wijze tegemoetgekomen kunnen worden.

4.2 Communicatie

De Raad maakt gebruik voor zijn *externe communicatie* van veel verschillende middelen. Een overzicht is vermeld in bijlage 2. Zoals bij alle organisaties vindt er een verschuiving plaats van papier naar digitaal. Bovendien vergt een periodiek zoals het Oecumenisch Bulletin veel inzet van het

secretariaat, veel geld en is het bereik beperkt. Met het volwassen worden van de internetsite en de Nieuwsbrief, is de afweging gemaakt om het Oecumenisch Bulletin niet te continueren.

De *interne communicatie* vergt ook aandacht, bijvoorbeeld ten aanzien van adhesiebetuigingen of het ondertekenen van manifesten van netwerkpartners of leden. Het blijkt vaak moeilijk om in heel korte tijd een mogelijke stellingname of adhesiebetuiging af te stemmen met en in de plenaire Raad. Hetzelfde geldt als beraad- of werkgroepen daarom vragen. Met de toename van het aantal contactmomenten van de plenaire raad kan hieraan enigszins tegemoet worden gekomen. Niettemin moet worden geconstateerd dat – hoezeer de Raad in meerderheid zich achter sommige acties of brieven kan stellen – dit alleen mogelijk is na goede afstemming in de plenaire cyclus en dus maar beperkt kan ‘binnen 48 uur’. Dat laat uiteraard de lidkerken geheel vrij om medestanders te vinden voor een eigen ondertekening.

Voornemens

- Om de effectiviteit van de interne en externe communicatie van de Raad en zijn groepen te vergroten en de communicatiestrategie te versterken wordt in 2021 een expertmeeting gepland.
- Daarnaast zal gestreefd worden naar het schrijven van een coherent communicatieplan, in samenwerking met een of meerdere communicatiestrategen.

4.3 Lokale en Regionale Oecumene

De lokale, regionale en provinciale raden van kerken vormen de ‘directe achterban’ van de Raad. Er zijn diverse regionale en circa 230 lokale raden van kerken die onderling zeer verschillen. Sommige zijn bloeiend en zeer actief, andere slapend. Een speciale positie nemen de raden van kerken van de grote steden in: zij hebben soms een groter aantal lidkerken dan de landelijke Raad en daarmee een eigen dynamiek.

De relatie tussen de landelijke Raad enerzijds en de lokale en provinciale raden anderzijds is wederkerig. Plaatselijke en provinciale raden doen hun voordeel met wat van de Raad uitgaat; de Raad laat zich in de reflectie op zijn activiteiten mede leiden door ervaringen die ter plaatse worden opgedaan. Om recht te doen aan de specifieke situatie van de grootstedelijke raden van kerken en om het directe contact vanuit lokale raden van kerken met de Raad te bevorderen, is vanaf 2020 het jaarlijks overleg met de provinciale en regionale raden van kerken vervangen door twee aparte overlegmomenten.

Ter ondersteuning van lokale en regionale raden van kerken organiseert en faciliteert de Raad de volgende activiteiten:

- Een jaarlijks overleg met en tussen de raden van kerken van de vier grote steden, te weten Amsterdam, Den Haag, Rotterdam, Utrecht, zo nodig uit te breiden met die steden die meer dan 12 lidkerken verenigen. Doel: uitwisseling en afstemming.
- Een jaarlijks overleg met provinciale, regionale en lokale raden van kerken. Doel: Faciliteren van de uitwisseling van *best practices*; peilen van de oecumenische ‘stemming’ op het grondvlak; inventarisatie van vragen en noden.
- De jaarlijkse oecumenelezing op de derde vrijdag van januari. In de komende beleidsperiode hopen we een nog breder, religieus geïnteresseerd publiek te bereiken om op deze wijze de lezing, meer nog dan voorheen, een publiekskarakter te geven.
- Landelijke werkdagen rond specifieke thema’s, zoals die bijvoorbeeld vanuit de werkgroep Vluchtelingen worden georganiseerd. Voor deze dagen worden nadrukkelijk lokale en regionale raden van kerken uitgenodigd.

- De mogelijkheid om lokale, oecumenische activiteiten onder de aandacht te brengen via de agenda op de website van de Raad.

Voornemens

- Vanaf 2021 zal er geëxperimenteerd worden met het uitlichten van één of twee interessante lokale oecumenische initiatieven in de maandelijkse nieuwsbrief van de Raad.
- Vanaf 2021 zal er een nieuwe pool van ambassadeurs worden samengesteld; mensen die vanuit de landelijke Raad lokale en regionale raden van kerken willen bijstaan bij specifieke vragen en desgewenst lezingen of voordrachten te houden. Dit ook ter ontlasting van secretaris en (vice)voorzitter.

4.4 Wereldraad van Kerken (WCC), Europese Raad van Kerken (CEC) en de Kerkelijke Commissie voor Migranten in Europa (CCME)

In de relatie met bovengenoemde gremia neemt de Raad van Kerken in Nederland geen leidende maar volgende positie in. In tegenstelling tot de kerken die lid zijn van de Europese Raad en de Wereldraad hebben we, als nationale Raad, bij de assemblees statutair uitsluitend een waarnemende rol. Via het lidmaatschap van enkele van onze lidkerken leveren we, in personele zin, onze bijdrage en inbreng aan diverse groepen van de CEC en de CCME. De uitkomsten van deze vormen van overleg trachten we zo goed mogelijk te vertalen naar onze leden toe, maar we hebben noch de menskracht, noch de ambitie om via deze gremia op Europees of wereldniveau actief de agenda mede te bepalen.

5 Financiën

Het opstellen van een sluitende begroting die de basis van het werk van de Raad dekt, is een groot punt van zorg. Deze basis omvat de huisvesting en personele kosten van algemeen secretaris en secretaresse, met een omvang van 1,55 fte. Met de oplopende tekorten dreigt binnen enkele jaren niet meer in deze basis voorzien te kunnen worden. Het leeuwendeel van de huidige activiteiten (de uitgave van periodieken, de organisatie van werk- en studiedagen, de oecumene-lezing, de deelname aan assemblees enzovoorts) wordt momenteel al zo goed als geheel op basis van fondswerving gefinancierd. Deze fondswerving wordt grotendeels door het secretariaat gedaan en legt beslag op de toch al beperkte tijd.

Voornemens

- In 2021 wordt de bijdragensystematiek die stamt uit 2009 tegen het licht gehouden. Uitgangspunt is dat de basisactiviteiten (huisvesting, personele lasten en de vaste activiteiten) gefinancierd worden door de lidkerken. Daarbij zullen de afweging gemaakt moeten worden tussen wat we over hebben voor de oecumene en wat redelijkerwijs bijgedragen kan worden.
- Bij het opstellen van begrotingen van activiteiten zal een opslagpercentage worden gehanteerd voor de inzet van het bureau. Dat percentage is afhankelijk van de geschatte inzet van de algemeen secretaris en het secretariaat.
- Fondswerving voor de activiteiten van de Raad wordt uitbesteed aan een klein team van professionals uit enkele van de lidkerken (naar het nieuwe model van de CCME, waarbij niet het relatief kleine secretariaat deze taak uitvoert, maar enkele van deelnemende 'landen')
- Mocht een project met in achtneming van bovenstaande niet met een sluitende begroting gepresenteerd worden, neemt de Raad geen verantwoordelijkheid voor het project.

- In 2021 wordt onderzocht of een nieuwe vergaderapplicatie ingevoerd kan worden. Het vergroot de mogelijkheden voor het bundelen, aanpassen en inzichtelijk maken van agenda's en stukken. De afweging is vanzelfsprekend financieel en technisch, maar levert, ook uit milieutechnisch oogpunt, een duidelijke besparing.

Beleidsplan 2021 - 2025

Christien Crouwel - algemeen secretaris RvK

februari 2021

Bijlage 1 Werkwijze beraadgroepen, werkgroepen en commissie

Werkwijze beraadgroepen

De beide beraadgroepen:

- leggen in een kort document hun eigen werk- en vergaderwijze vast. Daarbij worden tevens de taken van voorzitter en secretaris beschreven alsmede de wijze waarop de beraadgroep zorg zal dragen voor de communicatie, zowel intern als extern. Ook definiëren zij mogelijke portefeuilles binnen hun groep;
- houden, ter informatie van de Raad, een lijst bij van aan- en aftreden van de leden, waarbij de maximale zittingstermijn van drie keer vier jaar in acht wordt genomen;
- leggen aan het einde van een kalenderjaar aan moderamen en Raad een klein verslag voor met daarin een korte beschrijving en evaluatie van werkzaamheden van het afgelopen jaar;
- leggen aan het einde van het kalenderjaar hun voornemens voor het nieuwe jaar in een puntsgewijs, kort werkplan voor aan moderamen en Raad.
- werven, sterker dan voorheen, nieuwe leden uit de breedte van de bij de Raad aangesloten kerken en associés. Dit gebeurt zoveel mogelijk ook op basis van globaal gedefinieerde portefeuilles. Het secretariaat kan bij de werving ondersteuning verrichten door middel van het plaatsen van vacatures op de website en op andere plekken;
- agenderen minimaal één keer per jaar een gezamenlijk overleg met de andere beraadgroep;
- agenderen minimaal één keer per jaar een overleg met de werkgroepen en commissies van de Raad die inhoudelijk aansluiten bij het eigen beleidsterrein (zie 3).

Beide beraadgroepen kunnen zich profileren door:

- het schrijven van thematische notities ter bespreking in de plenaire Raad
- het, in samenspraak met het moderamen, publiceren van artikelen op opiniepagina's van kranten of tijdschriften
- het organiseren van seminars, webinars, lezingen, expertmeetings en dergelijke
- het verzorgen van een uitgave in de reeks *Oecumenische Bezinning*

NB: Het actieve werven van nieuwe leden uit de breedte van de lidkerken, laat onverlet dat leden van de beraadgroepen door lidkerken voorgedragen worden en benoemd door de plenaire Raad.

Werkwijze werkgroepen

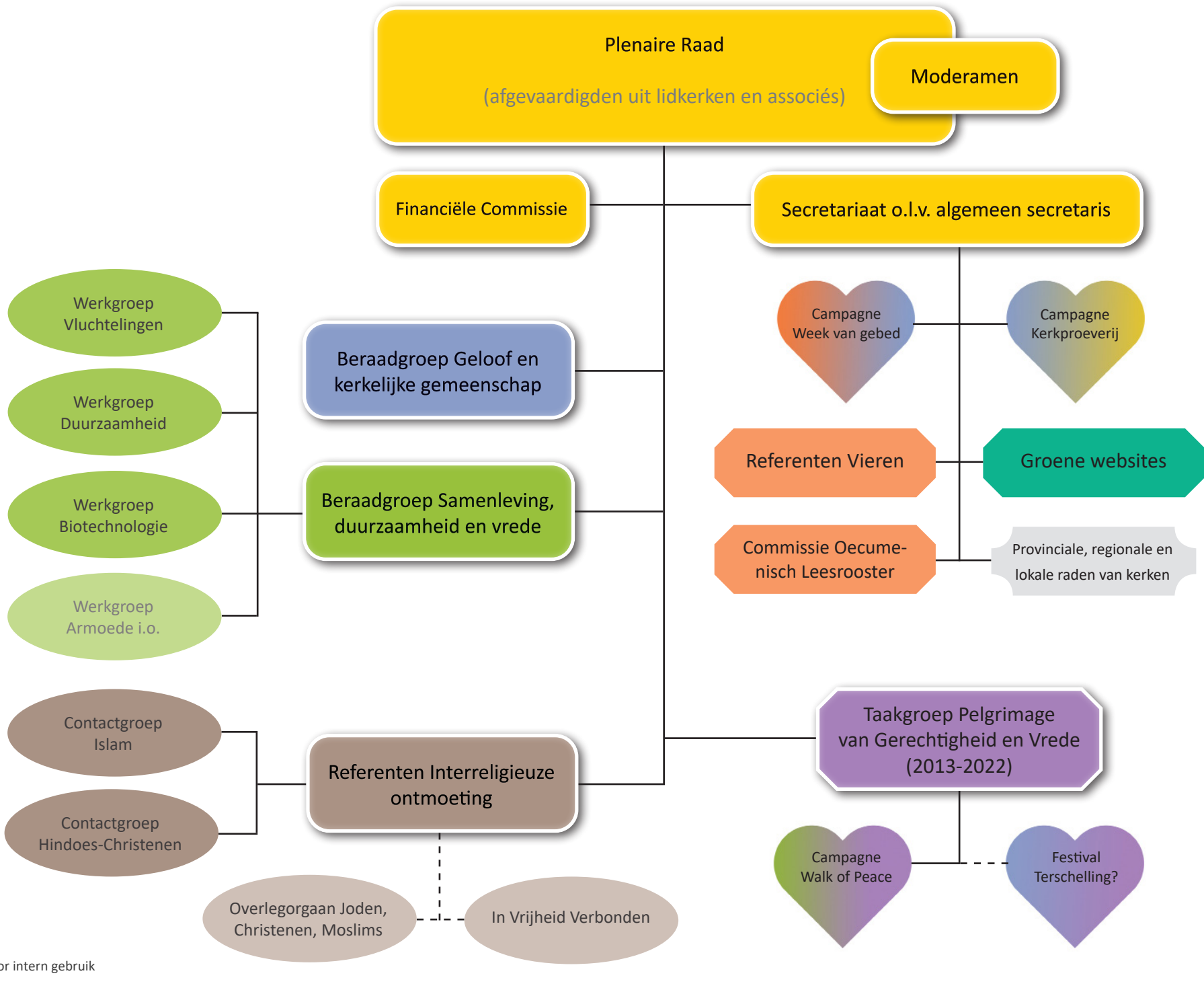
Werkgroepen (met uitzondering van de werkgroep Groene Websites en de werkgroepen rond de campagnes)

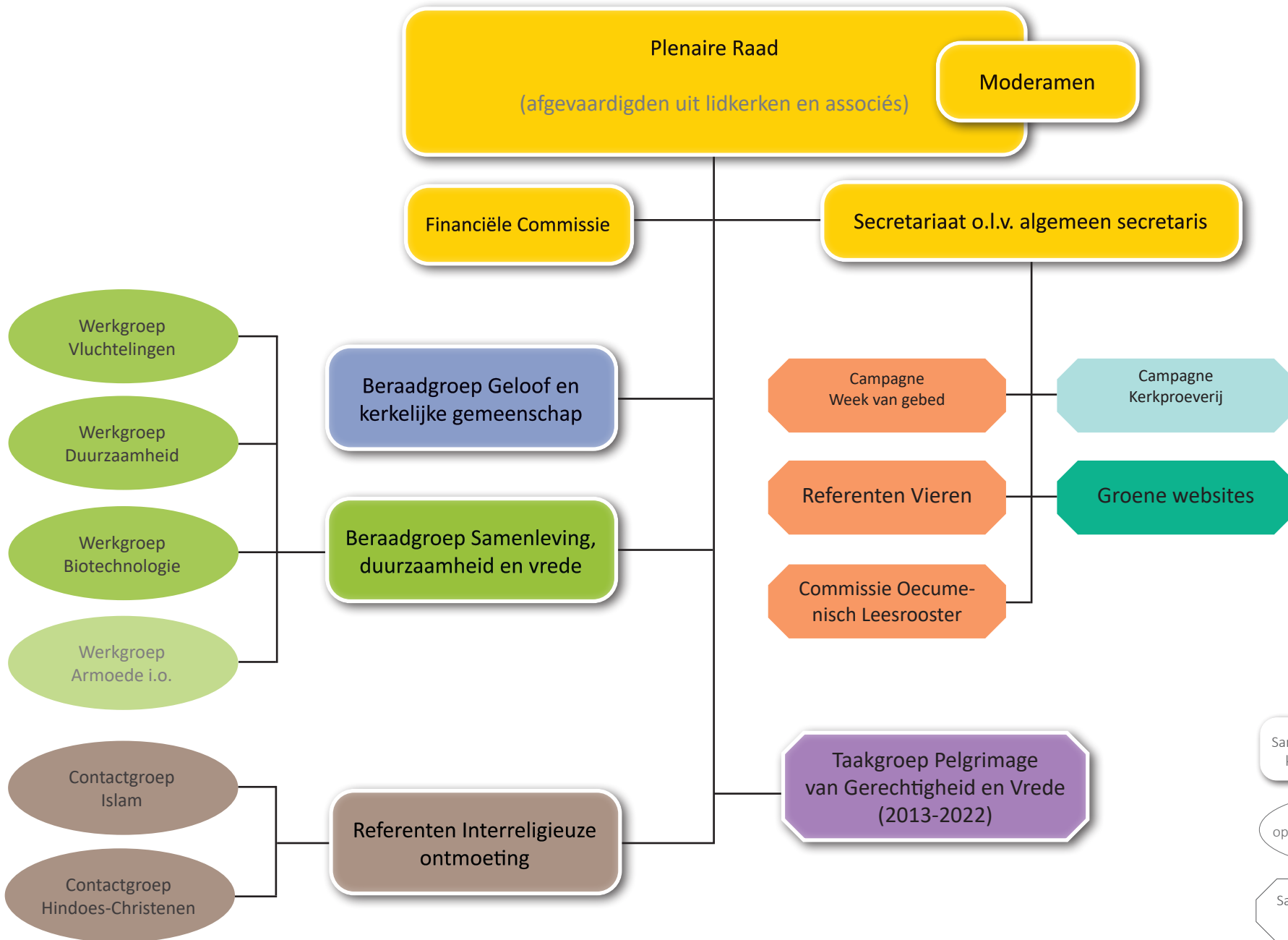
- leggen in een kort document hun eigen werk- en vergaderwijze vast. Daarbij worden tevens de taken van voorzitter en secretaris beschreven alsmede de wijze waarop zij zorg zullen dragen voor de communicatie, zowel intern als extern. Ook definiëren zij mogelijke portefeuilles binnen hun groep;
- houden, ter informatie de Raad, een lijst bij van deelnemende organisaties en de daaruit afgevaardigde personen;
- leggen aan het einde van een kalenderjaar aan moderamen en Raad een klein verslag voor met daarin een korte beschrijving en evaluatie van werkzaamheden van het afgelopen jaar;
- leggen aan het einde van het kalenderjaar hun voornemens voor het nieuwe jaar in een puntsgewijs, kort werkplan voor aan moderamen en Raad.

Bijlage 2 Communicatie

Voor de bevordering van de externe communicatie maakt de Raad gebruik van de volgende media:

- De website www.raadvankerken.nl, beheerd door het secretariaat
Geheel vernieuwd in 2020 en thematisch opgebouwd. De pagina 'actueel' wordt minimaal twee keer per week bijgewerkt met nieuwe berichten. De agenda combineert landelijke oecumenische activiteiten en lokale/regionale activiteiten die voor een brede groep geïnteresseerden toegankelijk zijn. Lokale raden van kerken worden aangemoedigd hun activiteiten aan te melden.
- De [Facebookpagina van de Raad](#), beheerd door een vrijwilliger, in afstemming met het secretariaat
- De digitale nieuwsbrief van de Raad. Verschijnt minimaal één keer per maand
- Uitgaven in de reeks *Oecumenische Bezinning*. Verschijnt incidenteel.
- De zes 'groene websites' van de Raad, beheerd door leden van de gelijknamige werkgroep
www.kerkenmilieu.nl
www.groenekalender.nl
www.inspiratie-tuinen.nl
www.sameneerlijketen.nl
www.scheppingvieren.nl
www.symbolischschikken.nl
- De website kerkproeverij.nl, beheerd door het mediateam van kerkproeverij
Deze website is geheel gewijd aan de jaarlijkse campagne kerkproeverij
- De website www.weekvangebed.nl, beheerd door MissieNederland
Deze website verschaft informatie en toerustingsmateriaal rond de Week van gebed
- Incidenteel gebruik van Twitter, via het account [@raadvankerken](#)

Legenda

Samenstelling op basis van kerkelijke denominatie

Samenstelling op basis van functie binnen netwerk

Samenstelling op basis van specifieke opdracht